

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยการเรียนรู้เรื่อง หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง พระพุทธคุณและอริยสัจสี่

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน

มาตรฐานที่ ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส 1.1 ม.1/5 อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจสี่ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

สาระสำคัญ

พระรัตนตรัย ประกอบด้วย พระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ ซึ่งมีความสำคัญต่อพุทธศาสนิกชนและชาวโลก ดังนั้นทุกคนจึงควรแสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัย

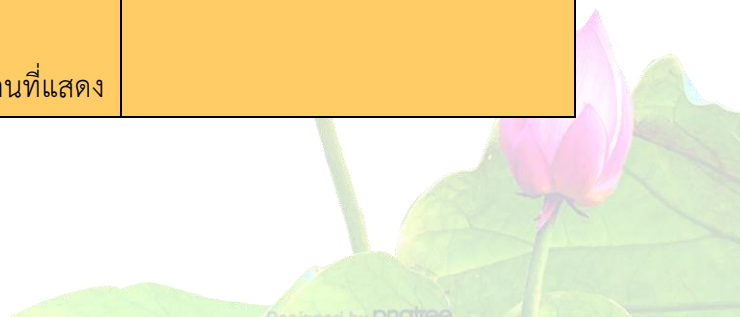
จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและคุณของพระรัตนตรัย (พุทธคุณ 9) ได้
2. แสดงความเคารพต่อพระรัตนตรัยได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สมรรถนะหลักของผู้เรียน คุณลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
ขั้นที่ 1 เตรียมการ 1. ครูให้นักเรียนสวดมนต์บทสรรเสริญพุทธคุณต่อจาก การ สวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย	ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ☒ ความสามารถในการสื่อสาร ☒ ความสามารถในการคิด ☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา

2. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ ดังนี้ - นักเรียนสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย เพื่ออะไร - การสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย มีประโยชน์ต่อนักเรียน อย่างไรบ้าง - นักเรียนได้ข้อคิดจากการสวดมนต์บทสรรเสริญพุทธคุณอย่างไรบ้าง 3. ครูอธิบายเชื่อมโยงให้นักเรียนเข้าใจความหมายและคุณของพระรัตนตรัย และความหมายและความสำคัญของพุทธคุณ 9 ขั้นที่ 2 เข้าสู่บทเรียน 4. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลางค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน โดยครูอธิบายให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการทำงานร่วมกัน ปฏิบัติตามกติกการเรียนรู้ร่วมกัน คือ มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ดังนี้ 1) มีการช่วยเหลือกัน 2) ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบในภาระหรือหน้าที่ของ ตน 3) สมาชิกทุกคนมีบทบาทเท่าเทียมกัน 4) สมาชิกทุกคนต้องมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอย่างต่อเนื่อง 5. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พระรัตนตรัย จากหนังสือเรียน แล้วร่วมกันสรุปสาระสำคัญ 6. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มผลัดกันอธิบายความหมายของพุทธคุณ 9 ความสำคัญของพุทธคุณ และแนวทางการปฏิบัติตนที่แสดงถึงการเคารพในพระรัตนตรัย (พุทธคุณ) ให้สมาชิกในกลุ่มฟังเรียงตามลำดับแบบเล่าเรื่องรอบวง แล้วช่วยกันสรุปเป็นผลงานของกลุ่ม 7. ครูสุ่มตัวแทนกลุ่ม 2-3 กลุ่ม ออกมานำเสนอผลงานหน้า ชั้นเรียน แล้วให้กลุ่มอื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในส่วนที่แตกต่างกันออกไป 8. นักเรียนทุกคนร่วมกันวางแผนการปฏิบัติตนที่แสดง	☒ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ 9 ในศตวรรษที่ 21 ☒ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา ☐ การสื่อสารและความร่วมมือ ☐ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ☐ ทักษะชีวิตและงานอาชีพ ☐ ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☒ มีวินัย ☒ ใฝ่เรียนรู้ ☐ อยู่อย่างพอเพียง ☐ มุ่งมั่นในการทำงาน ☐ รักความเป็นไทย ☐ มีจิตสาธารณะ
--	--

ถึงการเคารพพระรัตนตรัย (พุทธานุ 9) แล้วให้แต่ละคนนำไปปฏิบัติ และบันทึกผลลงในแบบบันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพพระรัตนตรัย จากนั้นรายงานผลต่อครูตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน ขั้นที่ 3 สรุปและประเมินผล 9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของพระรัตนตรัย (พุทธานุ 9) และการปฏิบัติตนต่อพระรัตนตรัยอย่างถูกต้อง เหมาะสม	
--	--

สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้
สื่อการสอน - หนังสือเรียน พระพุทธศาสนา ม.1 - เอกสารประกอบการสอน วิธีทัศน์ - แบบบันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพพระรัตนตรัย แหล่งเรียนรู้ ห้องจริยธรรม หรือห้องพุทธศาสน์

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ตรวจแบบทดสอบ	แบบทดสอบ	ร้อยละ 50 ผ่านเกณฑ์
ประเมินการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

เอกสารประกอบการสอน

บทสรรเสริญพระพุทธคุณ

(นำ) อิติปิ โส ภะคะวา (รับ) อะระหัง สัมมาสัมพุทธโ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต
โลกะวิทู อนุตตะโร ปุริสะธัมมะสาระถิ สัตถา เทวะมนุสสานัง พุทโธ ภะคะวาติ

(นำ) องค์ใดพระสัมพุทธ	(รับ) สิวีสุทธสันดาน
ตัตมุลเกลศมาร	บ่ มีหม่นมีหมองมัว
หนึ่งในพระทัยท่าน	ก็เบิกบานคือดอกบัว
ราศี บ พ้นพัว	สุคนธ์กำจร
องค์ใดประกอบด้วย	พระกรุณาดังสาคร
โปรดหมู่ประชากร	มละโอฆกันดาร
ชี้ทางบรรเทาทุกข์	และชี้สุขเกษมสานต์
ชี้ทางพระนฤพาน	อันพ้นโศกวิโยคภัย
พร้อมเบญจพิธจัก	ขุจรวิมลใส
เห็นเหตุที่ไกลไกล	ก็เจนจบประจักษ์จริง
กำจัดน้ำใจหยาบ	สันดานบาปแห่งชายหญิง
สัตว์โลกได้พึงพิง	มละบาปบำเพ็ญบุญ
ข้าฯ ขอประณตน์อม	ศिरเกล้าบังคมคุณ
สัมพุทธการุญ	ญภาพนั้นนรินทร ฯ

(กราบ)

แบบบันทึกการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพพระรัตนตรัย

คำชี้แจง ให้นักเรียนร่วมกันวางแผนการปฏิบัติตนที่แสดงถึงความเคารพพระรัตนตรัย (พุทธุคุณ 9) แล้วนำไปปฏิบัติและบันทึกผลลงในแบบบันทึก จากนั้นรายงานผลต่อครูตามกำหนดเวลาที่ตกลงกัน

วัน/เดือน/ปี	ตัวอย่างพฤติกรรม/การกระทำ	ผลที่ได้รับ	ผู้รับรอง/หลักฐาน

ลงชื่อ..... ผู้ปฏิบัติ
...../...../.....

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน ประเมินการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ปรากฏ	
		มี	ไม่มี
1	ความถูกต้องของเนื้อหา		
2	ความคิดสร้างสรรค์		
3	วิธีการนำเสนอผลงาน		
4	การนำไปใช้ประโยชน์		
5	การตรงต่อเวลา		
6	มารยาทไทย และการใช้ภาษาไทย		
รวม			

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ร้อยละ 100-80	ดีมาก
ร้อยละ 79-70	ดี
ร้อยละ 69-60	พอใช้
ร้อยละ 59-50	ปรับปรุง

แบบประเมินพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม ชั้น

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	พฤติกรรมที่ปรากฏ	
		มี	ไม่มี
1	การแสดงความคิดเห็น		
2	การยอมรับ ฟังคนอื่น		
3	การทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย		
4	ความมีน้ำใจ		
5	การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง ผลงานกลุ่ม		
6	ใฝ่เรียนรู้มีการสืบค้นเทคโนโลยี		
รวม			

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน
..... /..... /.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ร้อยละ 100-80	ดีมาก
ร้อยละ 79-70	ดี
ร้อยละ 69-60	พอใช้
ร้อยละ 59-50	ปรับปรุง

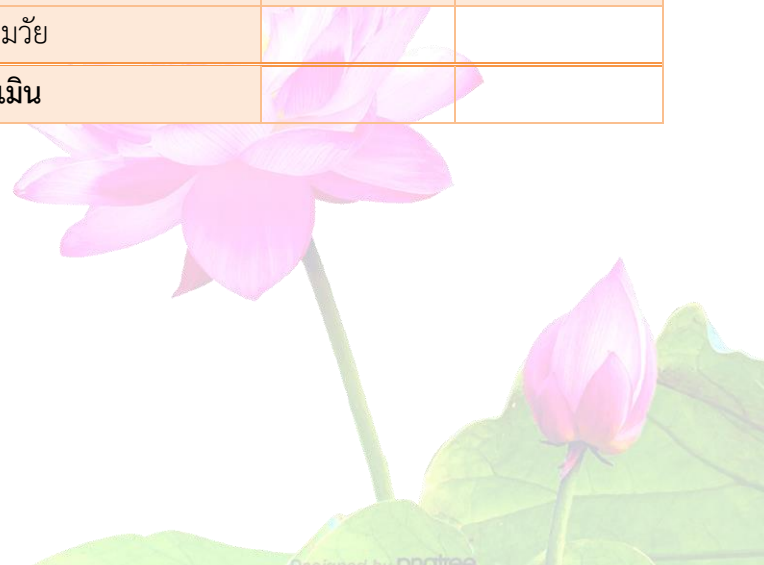

แบบการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน(กลุ่มหรือเดี่ยวก็ได้)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับคะแนน

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ	
		มี	ไม่มี
1. ความสามารถในการสื่อสาร	1.1 มีความสามารถในการรับ-ส่งสาร		
	1.2 มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความเข้าใจของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างเหมาะสม		
	1.3 ใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ		
	1.4 เจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ ได้		
	1.5 เลือกรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผล และถูกต้อง		
	สรุปผลการประเมิน		
2. ความสามารถในการคิด	2.1 มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์		
	2.2 มีทักษะในการคิดนอกกรอบอย่างสร้างสรรค์		
	2.3 สามารถคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ		
	2.4 มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้		
	2.5 ตัดสินใจแก้ปัญหาเกี่ยวกับตนเองได้อย่างเหมาะสม		
	สรุปผลการประเมิน		
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	3.1 สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้		
	3.2 ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา		
	3.3 เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงในสังคม		
	3.4 แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน และแก้ไขปัญหา		
	3.5 สามารถตัดสินใจได้เหมาะสมตามวัย		
	สรุปผลการประเมิน		

สมรรถนะด้าน	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ	
		มี	ไม่มี
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.1 เรียนรู้ด้วยตนเองได้เหมาะสมตามวัย		
	4.2 สามารถทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่นได้		
	4.3 นำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน		
	4.4 จัดการปัญหาและความขัดแย้งได้เหมาะสม		
	4.5 หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเอง		
	สรุปผลการประเมิน		
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	5.1 เลือกและใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมตามวัย		
	5.2 มีทักษะกระบวนการสืบค้นทางเทคโนโลยี		
	5.3 สามารถนำเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาตนเอง		
	5.4 ใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์		
	5.5 มีคุณธรรม จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี		
	สรุปผลการประเมิน		

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
ร้อยละ 100-80	ดีมาก
ร้อยละ 79-70	ดี
ร้อยละ 69-60	พอใช้
ร้อยละ 59-50	ปรับปรุง

แบบบันทึกหลังแผนการสอน

- ด้านความรู้

- ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ด้านอื่นๆ (พฤติกรรมเด่น หรือพฤติกรรมที่มีปัญหาของนักเรียนเป็นรายบุคคล (ถ้ามี))

- ปัญหา/อุปสรรค

- แนวทางการแก้ไข

ผู้บริหารลงนาม

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

